

RIS.3551

Beknopt verslag/conclusies van de commissie Bestuur, Middelen & Economie van de gemeenteraad Emmen op donderdag 12 maart 2009, aanvang 19.00 uur

Aanwezig:

Voorzitter	:	de heer J.H.G. Sulmann
Commissiegriffier	:	de heer A.S. Heine
Collegeleden	:	de heer G. Evenhuis, de heer J. Kuper en de heer H.G. Jumelet (tot agendapunt 8A)
Verslaglegging	:	de heer D.P. Drolenga (Notuleerservice Mooi Werk)
De raadsleden	:	De heer A.W.J. Schoo (DOP), de heer D.J. Douwstra (BGE), de heer G.H.H. Linnemann (BGE), mevrouw Y.J. Boxem-Klein (PvdA), de heer B.R. Arends (PvdA), de heer P.D. Spreeuwiers (PvdA), de heer A. Boer (PvdA), mevrouw A.G. Louwes-Linnemann (PvdA), mevrouw S. Rougoor-Mahalbasic (PvdA), de heer J. Hulsegge (PvdA), de heer W.O. Meijer (PvdA), de heer T.H. Gerth (CDA), de heer T.D. Reitsma (CDA), mevrouw Z.S. Huising-Oldengarm (CDA), de heer F. Ensink (CDA), de heer B.D. Wilms (CDA) (vanaf 19.16 uur), de heer J.H. Thole (CDA) (alleen agendapunt 8C), de heer B.J. Hoekstra (SP), de heer T. Eerenstein (VVD) (tot agendapunt 8B), mevrouw T. Houwing-Haisma (VVD), mevrouw R.G. Logtenberg (VVD) en de heer H. Huttinga (ChristenUnie) (vanaf 19.30 uur).
Afwezig	:	---

1. Opening en vaststelling agenda

Voorzitter Sulmann opent de vergadering om 19.02 uur en heet de aanwezigen welkom. Agendapunt 3B van de extra commissievergadering BM&E van 10 maart is verschoven naar deze vergadering (6A). Hij stelt voor agendapunt 8C hierbij te betrekken.

PvdA stelt voor de beide punten achter elkaar te behandelen

VVD sluit zich hierbij aan.

Voorzitter Sulmann concludeert dat de overige fracties dit voorstel steunen. De agenda wordt hierna vastgesteld.

2. Presentatie: n.v.t.

3. Spreekrecht: n.v.t.

4. Rondvraag

DOP krijgt de laatste tijd meerdere brieven van burgers met het verzoek deze af te geven bij de postbakken van het College en de raad, omdat zij bang zijn dat hun brieven anders niet op de juiste plek terechtkomen. Dat is een kwalijke zaak. **DOP** doet daarom dringend beroep op de ambtelijke organisatie om hiervoor te zorgen. 10 maart ontving **DOP** een brief van een burger over de WOZ-aanslag. Hoeveel klachten zijn hierover binnengekomen tot nu toe en over 2009? Er zijn in Emmen grote verschillen met de tabellen van Vereniging Eigen Huis en de mensen begrijpen dat niet. Verder verzoekt **DOP** de toeristenbelasting af te schaffen in Emmen vanwege de landelijke tendens de vakantie in eigen land te houden.

PvdA vraagt of de afwijkingen de WOZ-aanslag, het tarief of de waarde van de woning betreffen. **DOP** doelt op de tariefsverhoging t.o.v. andere gemeenten.

Wethouder Kuper antwoordt dat er de eerste negen dagen van 2008 ca. 700 bezwaarschriften binnenkwamen tegen 400 over de eerste negen dagen van dit jaar, een stuk minder dus. Over het algemeen klimt de burger gauw in de pen. 14 bezwaarschriften zijn ingetrokken, overige gegevens doet het College later toekomen. B&W hebben wel van een VVD-voorstel over afschaffing van de toeristenbelasting vernomen in de Staten, maar B&W Emmen zien dit idee zelf niet zo zitten. Als de raad van Emmen dit wil overnemen, zal het College dit uiteraard uitvoeren.

BGE weet dat volgens de Raad van State Sportlandgoed Zwartemeer geen paintballvergunning mag hebben, maar men oefent die activiteiten daar toch uit. Is dat bekend en wat gaan B&W hieraan doen?

Wethouder Evenhuis zegt dat dit wordt uitgezocht.

PvdA vraagt naar voortgang van de verbouwing van het bruggebouw en het trouwpaviljoen, die al een jaar aan de gang is. Het blijft behoorlijk stil; de fractie is benieuwd naar de ontwikkelingen.

Wethouder Kuper antwoordt dat dit in de brief met versnellingsagenda staat. Er komt nog een voorstel naar de raad om hier gevolg aan te geven.

PvdA memoreert dat al in oktober-november 2008 erover is gesproken en nu blijkt dat men daar pas eind 2009 aan de slag gaat en in de ogen van **PvdA** is dat te laat.

Wethouder Kuper heeft niet beweerd dat men pas in het najaar start. Hij zegt toe dit z.s.m. ter hand te nemen.

PvdA vraagt hoe de gesprekken tussen NAM en gemeente over verplaatsing van de camping in het centrum van Emmen zijn afgelopen.

Wethouder Evenhuis zegt dat die gesprekken niet zijn doorgegaan. Maar het gaat niet over de camping in het centrum, maar over de vestiging van een nieuwe camping op de al dan niet in gebruik zijnde boorlocatie nabij de vroegere vuilnisbelt.

Volgens **PvdA** gaat het wel over dezelfde familie Kaspers die daarnaartoe zou gaan. Men hoopt dat beide partijen gauw weer om tafel gaan.

Wethouder Evenhuis geeft aan dat er een nieuwe afspraak komt met de NAM.

CDA vraagt de Commissie Werkwijze Raad een duidelijke notitie op te stellen over de voorwaarden waaronder stukken onder geheimhouding deel kunnen uitmaken van de beraadslaging in de raad.

Voorzitter Sulmann speelt dit verzoek door naar de Commissie Werkwijze Raad.

5. Bespreken C-stukken: n.v.t.

6. Bespreken B-stukken

Voorzitter Sulmann deelt mee dat de griffie contact heeft opgenomen met de WEDEKA-directie op verzoek van DOP tijdens de commissie van 10 maart om een raadsbijeenkomst te organiseren. Het enige mogelijke tijdstip is 23 maart om 15.00 uur en wel op het hoofdkantoor in Stadskanaal. De raadsleden kunnen zich per ommegaande bij de griffie aanmelden per telefoon of e-mail.

DOP gaat graag in op het aanbod van WEDEKA. Twee raadsleden van Gemeentebelangen Coevorden willen daar ook graag bij zijn. Is dat mogelijk?

Voorzitter Sulmann stelt vast dat de commissie dit goedkeurt. Morgen zal de griffie de raadsfracties nog eens per mail herinneren aan de afspraak.

CDA neemt aan dat de uitnodiging van toepassing is op de hele raad van Coevorden.

Voorzitter Sulmann zal met de directie van WEDEKA laten afstemmen.

6A. Opheffing Gemeenschappelijke Regeling EMCO Groep (B4)

Inleiding

Wethouder Jumelet benadrukt dat een eventueel opheffingsbesluit niet impliceert dat het meteen ook geëffectueerd is. De afwikkeling zal nog de nodige tijd vergen. De drie Colleges willen graag een trendbreuk veroorzaken bij EMCO. In de presentatie tijdens de commissie van 10 maart jl. zijn vier toekomstige scenario's voorgelegd, die op verzoek van het College nog nader worden uitgewerkt naar een blauwdruk. Hierin zal ook het advies van de interimdirecteur, de heer Mug, worden meegenomen. Voor het geïndiceerde Wsw-personeel geldt een zorgplicht en is een cao van toepassing. T.a.v. het ambtelijke personeel zal ook de grootst mogelijke zorgvuldigheid worden betracht: zij kunnen in aanmerking komen voor interne vacatures binnen de drie deelnemende gemeenten en aanspraak maken op een wachtgeldregeling. De OR zal ook in dit proces worden betrokken.

BGE vindt de term 'toelichting' beter dan 'presentatie'.

Wethouder Jumelet vindt dit in orde.

VVD vraagt zich af of de wethouder heeft gesproken als voorzitter van de EMCO, als portefeuillehouder van de EMCO of als portefeuillehouder die gaat over de opheffing van de GR-EMCO. Volgens de VVD staat er een andere portefeuillehouder boven het raadsvoorstel.

Wethouder Jumelet geeft aan dat naast zichzelf, als wethouder Wsw, ook wethouder Kuper vragen van de commissie zal beantwoorden.

Wethouder Kuper vindt dit een goed voorbeeld van collegiaal bestuur.

VVD verwijst naar de naam van de portefeuillehouder die boven het raadsvoorstel staat. Als een collega hem vervangt is dat geen probleem, maar 'collegiaal bestuur' vindt de VVD in dezen onzin.

Wethouder Jumelet benadrukt dat dit geen onzin is.

Eerste termijn

PvdA vindt het onvermijdelijk dat er iets moet veranderen bij de EMCO als gevolg van de modernisering Wsw, maar de toch verregaande consequenties van een opheffingsbesluit voor het personeel zijn nog steeds niet in beeld. Waarom niet? Zijn hier kosten aan verbonden? Wel kan de **PvdA** zich vinden in de stimulerende maatregelen zoals het openstellen van interne vacatures bij de drie gemeenten. Komt er bij een reorganisatie ook een sociaal plan? Men gaat ervan uit dat de OR hierbij betrokken wordt. Zorgvuldigheid en snelheid zijn sleutelwoorden bij de opheffing.

CDA vindt dat er ondanks de niet-geringe consequenties iets veranderen moet bij EMCO, zeker vanwege het Zuidoost-Drents belang. Welke kosten gaan gepaard met de opheffing en de realisatie van Qwink? Het CDA gaat voor een goed sociaal plan. Bij Area is voor een model gekozen waar de gemeente meer afstand heeft betracht en daarbij zijn de ervaringen positief. Dit moet het College ter overweging meenemen t.b.v. het vervolg. Het CDA steunt het Collegevoorstel.

VVD constateert dat B&W niet zorgvuldig met dit dossier omgaan. Op 5 maart 2008 mocht de raad zich uitspreken over de Wsw-hervorming. Nadien zijn wel de begroting en de kwartaalrapportages besproken, maar inhoudelijk is Wsw nooit ter sprake gekomen en nu staat de raad dus met de rug tegen de muur. Het AB heeft ermee ingestemd dat EMCO onder curatele van de Stuurgroep is komen te staan. In augustus is een inmiddels gedateerd rapport verschenen waarover de raad nu moet besluiten, ook geenszins zorgvuldig. Pas op 10 maart kwamen tijdens de presentatie/toelichting nieuwe stukken en het is evenmin zorgvuldig dat deze geen onderdeel uitmaken van deze beraadslagingen. Het is vreemd dat de blauwdruk voor na het opheffingsbesluit is gepland, want bij een besluit moeten de gevolgen inzichtelijk zijn, zowel administratief, personeel als financieel en dat geldt ook voor de verplichtingen (transitiekosten) en de organisatorische afbouw. Omdat dit allemaal niet is terug te vinden in de raadsvoordracht, is de kaderstellende rol van de raad uitgespeeld, want zij heeft tot eind 2009 geen zeggenschap meer over het proces. Het

DB en het AB gaan over het liquidatiebesluit na het vaststellen van het opheffingsbesluit, de raad kan daarbij nog één keer gehoord worden. Vóór haar goedkeuring wil de VVD eerst meer duidelijkheid over de gevolgen en de rol van de raad daarbij. Want volgens het voorstel is niemand verantwoordelijk voor de communicatie richting de raad en daar heeft het afgelopen jaar veel aan ontbroken. Kan het College een toelichting geven over de interne verhoudingen binnen de GR en de koppeling tussen werkgelegenheids- en loongarantie? Het aantal interne vacatures bij de drie gemeenten is bovendien zeer mager op het moment.

BGE meent dat een organisatie als EMCO geen behoefte heeft aan een politieke aansturing, maar aan aansturing vanuit bestuurders en ondernemers. Waarom moet de opheffing nu zo snel worden geregeld zonder duidelijkheid over de toekomst? In de bijlage staat dat een opheffings- c.q. liquidatiebesluit veelal is gebaseerd op voorafgaande beleidskeuzes en gebeurtenissen, waarbij een duidelijk inzicht moet zijn over het toekomstperspectief en onderzoek naar alternatieve mogelijkheden en ook de bedrijfszaken op orde zijn. Dit staat volledig haaks op de werkelijkheid. Kan het College vóór de komende raadsvergadering helderheid verschaffen, ook richting de toekomst? Waarom beschikt de raad niet over de kennis die het College kennelijk al wel heeft? Hoe staat met de ingestelde adviescommissie?

SP vindt dat het opheffingsbesluit te veel vooruitloopt op de nog onduidelijke gevolgen van de adviezen van de commissie De Vries en voor de arbeidsvoorwaarden van het EMCO-personeel. De collegeplannen zijn niet zorgvuldig genoeg uitgewerkt. Landelijk wil **SP** dat werkgevers verplicht worden werkplaatsen open te stellen voor arbeidsgehandicapten en anders worden beboet, er moet een structurele verhoging van het Wsw-budget komen, te dekken uit de reïntegratiegelden, en er moet een aanpak komen van de Wsw-problemen zoals verwoord in het SP-rapport van juli 2008. **SP** zal niet instemmen met het voorstel.

ChristenUnie heeft er moeite mee dat een niet goed afgeronde en deels gedateerde notitie uitmond in een stevig ad hoc opheffingsbesluit met een open einde. Bovendien, gezien de onzekerheden (recessie en kabinetsplannen UWV-verlaging) zal het alleen maar moeilijker worden SW'ers aan het werk te krijgen. De **ChristenUnie** wil dat B&W de verschillende stappen nog eens goed uitwerkt. Het concept-opheffingsbesluit bevat veel onduidelijkheden. Hoeveel tijd kost het voordat er een nieuwe organisatiestructuur is? Het tijdsplan lijkt niet haalbaar. De personeels- en organisatorische gevolgen zijn nog niet helder en er is zo te lezen nog geen goed sociaal plan.

DOP merkt op dat veel onbekend is bij de PvdA n.a.v. het opstappen van het **DOP**-fractielid uit het EMCO-AB. Waarschijnlijk hebben het PvdA-fractielid in het bestuur en de fractievoorzitter hun fractie hierover niet goed geïnformeerd. Met haar herhaaldelijke aanvallen wil PvdA blijkbaar het opstappen het liefst openbaar bespreken. Hier zal **DOP** in de volgende raad op ingaan.

PvdA refereert aan het betoog van DOP in de commissie van 10 maart. De fractievoorzitter heeft zeker niet 1½ uur gesproken met het DOP-fractielid en de overwegingen om op te stappen werden zeer summier gegeven. Omdat hij het mandaat van de raad heeft gekregen om in het EMCO-bestuur te gaan zitten en hij pas 1½ jaar na opstappen verantwoording aflegt is te dol voor woorden. Als hij moeite had gehad met het functioneren, had dat in de raad besproken moeten worden, dan had men de problemen kunnen oplossen. Nu is het mosterd na de maaltijd en een spel voor de publieke tribune.

Niet het fractielid van **DOP**, maar de PvdA-fractie heeft voor de derde keer het opstappen aangekaart als de EMCO op de agenda stond. Dit zal **DOP** toelichten tijdens de volgende raad.

PvdA zegt dat het DOP-fractielid naar voorvallen verwijst waar hij zélf bij was en niemand van de raad daarover heeft ingelicht. Dan is het een mooi spel voor de Bühne, maar dat doet men over de rug van de EMCO-medewerkers en hiermee negeert men zijn verantwoordelijkheid.

DOP zegt de fractievoorzitter precies verteld te hebben waarom hij is opgestapt. Dat zal hij in de komende raad uiteenzetten.

PvdA vraagt dat als DOP de PvdA-fractievoorzitter iets verwijt, hij dan goed moet aangeven wat hij hem precies verwijt. Het is niet aan de fractievoorzitter om zijn hele fractie te informeren, bovendien heeft het DOP-fractielid andere fractievoorzitters evenmin over het opstappen geïnformeerd. Het is de plicht van het DOP-fractielid als raadslid en daartoe gemandateerd door de raad om eventuele misstanden in het EMCO-bestuur te melden. Dan wordt het spel gespeeld zoals het bestuurlijk hoort. Dat moet men de PvdA geen verwijten maken en het spel voor de publieke tribune spelen over de ruggen van de EMCO-mensen.

DOP zal dit in de raad toelichten. Het verbaast **DOP** dat de fractievoorzitter nu het woord voert. Blijkbaar kon de fractie het op 10 maart jl. niet alleen af.

PvdA wijst erop dat DOP toen de fractievoorzitter persoonlijk aansprak.

DOP besefte tijdens de commissie van 10 maart hoe de politiek het AB en de OR van de EMCO in de steek heeft gelaten. Toen al liet men alarmbellen afgaan, maar een deel van de politiek bleef doof hiervoor en een deel was verplicht doof. Als oud-lid van het AB biedt het fractielid van **DOP** hiervoor zijn excuses aan de signalen van de OR indertijd niet te hebben opgepikt. Andere partijen die zitting hebben in het AB zijn zelf verantwoordelijk voor het aanbieden van eigen excuses. Hoe definitief is het opheffingsbesluit van de GR? Is er daarna nog een weg terug of blijkt dat de kosten dan vele malen hoger worden? Vanwaar de haast nu al tot opheffing te besluiten? Kan dat niet over drie maanden, dan is het analyse van de heer Mug bekend en zijn de kosten ook beter inzichtelijk. Onduidelijk is wat er voor de opheffing terugkomt; de EMCO-medewerkers hebben hier recht op. Wanneer start de opvolger van EMCO het nieuwe bedrijf? Wat mag en kan de opheffing maximaal kosten? Is er enige vorm van risicoverkenning geweest? Welke problemen worden er met het nu opheffen opgelost? Blijkbaar wil de meerderheid er ook niet op wachten voor die wél bekend zijn. **DOP** wil geen paniek zaaien over werkgaranties voor de SW'ers, maar zij mogen ook niet op het verkeerde been worden gezet met valse verwachtingen. Als men loongarantie bedoelt moet men geen 'werkgarantie' in de stukken zetten. Graag meer duidelijkheid hierover in de volgende raad. Zo niet, waarom niet? 90% van de ambtenaren treft geen blaam voor de slechte EMCO-resultaten. Zij hebben recht op snelle duidelijkheid over hun rechtspositie. Op welke termijn? De stukken geven nl. iets anders aan dan de garanties die men via de media geeft. Blijft de directie, die verantwoordelijk was voor de olopende tekorten van de afgelopen jaren, gewoon aan en op welke termijn komt hier duidelijkheid over? Wordt er aan de opvolging van de heer Mug gewerkt? September is dichterbij dan men denkt en slechte directeurs kosten veel geld, zoals bleek de afgelopen jaren.

Reactie College

Wethouder Kuper zegt dat het AB via een liquidatieplan de financiële gevolgen van het opheffingsbesluit in kaart zal brengen. De raad wordt daarbij gehoord, conform de procedure bij de behandeling van de begroting.

VVD vraagt hoe men de zinsnede in het memo '*in administratieve, personele en financiële zin moeten zaken duidelijk zijn*' moet lezen als de raad tot opheffing moet besluiten. Daar heeft de wethouder Financiën en voormalig EMCO-voorzitter vast een goed antwoord op.

Wethouder Kuper herhaalt dat het AB als verantwoordelijke de vervolgfases in beeld zal brengen incl. liquidatiekosten. Daarbij kan de raad haar wensen en bedenkingen inbrengen.

VVD zegt dat dát juist het probleem is. De raad kan haar kaderstellende rol niet uitvoeren zolang de gevolgen onbekend blijven. Dan heeft zij na het instemmen met het opheffingsbesluit niets meer in te brengen, dan wordt men alleen nog maar gehoord, meer niet.

Wethouder Kuper zegt dat de verantwoordelijkheid voor een liquidatie bij het AB ligt. Het tekort is inmiddels fors opgelopen. Ook toen is geluisterd naar de wensen en bedenkingen van de raad. Voor B&W is essentieel dat er eerst een ijkpunt komt v.w.b. de beëindiging van de GR. Van de 144 ambtenaren zijn globaal de wachtgeldverplichtingen in beeld en ook zijn er voor hen nu al interne vacatures opengesteld bij de drie deelnemende gemeenten. Op voorhand is daarom het totale kostenplaatje nog niet definitief bekend. De EMCO-medewerkers zouden blij moeten zijn dat het geld op de bankrekening van de gemeente staat in deze tijden, dat geeft zekerheid. Bovendien

zal aan de CAO worden vastgehouden en dat betekent, ondanks wat anderen hun willen voorspiegelen, behoud van loon.

VVD vraagt of B&W daarmee op de inspraakreactie van AbvaKabo doelt.

Wethouder Kuper vond de discussie tijdens de extra commissie van 10 maart erg onverkwikkelijk, die op geen enkele manier recht deed aan de EMCO-medewerkers. Zij ging alleen over procedures, tendentieuze opmerkingen over weggestopte bedragen etc. De laatste managementletter van EMCO over 2008 was de beste tot nu toe. EMCO is in control, los van de uitkomst. Deze gemeente mag 6 miljoen overhebben voor de EMCO. B&W van Emmen gaan voor integraal arbeidsmarktbeleid en dat betekent dat de hele onderkant van de samenleving gebruik kan maken van de voorzieningen bij EMCO. Maar dat betekent ook dat EMCO zelf daarin een taak heeft. De EMCO-medewerkers hebben ook recht op een inhoudelijke discussie in deze raad en niet over procedures waar de VVD mee aankomt en de tendentieuze opmerkingen van DOP. Er is geen tekort van 9 miljoen; dat is de verwachting van de EMCO-directie voor 2009. Dat was voor het College aanleiding om de streep bij 6 miljoen te trekken en daar wordt naartoe gewerkt.

VVD heeft het 10 maart m.n. over de regels gehad, die het College, dat zitting heeft in het EMCO-bestuur, heeft overschreden door plotsklaps met een presentatie te komen met nieuwe stukken. De wethouder had de inzet en emotie die hij nu op tafel legt, beter de afgelopen jaren aan de dag kunnen leggen, dan had geen portefeuillewisseling hoeven plaats te vinden en was er geen half jaar verloren gegaan.

Wethouder Kuper zegt dat zijn betoog op feiten was gebaseerd. Hij herhaalt dat een inhoudelijke discussie moet worden gevoerd en dat is op 10 maart niet gebeurd.

DOP denkt, dit betoog gehoord hebbend, dat de motie die BGE wil inbrengen, totaal geen probleem meer zal vormen voor het College.

Wethouder Kuper zegt dat zijn woorden hiermee worden verdraaid. Nader onderzoek heeft geen enkele zin. Er is vele malen door accountants naar de financiën van EMCO gekeken en in 2007 heeft hij gebruik gemaakt van vier Wsw-toppers uit Brabant, Enschede, Deventer en Emmen die een halfjaar het bestuur hebben ondersteund. Feitelijk is de samenstelling van AB en DB niet veranderd t.o.v. de instelling van de GR.

DOP wijst op de ingestelde Stuurgroep die nu boven het AB en DB hangt.

Wethouder Kuper zegt dat dit onderwerp de begroting van de gemeente Emmen raakt; hieruit blijkt dat men veel geld overheeft voor de SW'ers. Zo is in 2006 8 miljoen ter beschikking gesteld voor WW Idee-banen om 55-plussers aan het werk te houden. B&W vinden het dus van het grootste belang dat zij deze klus gaan klaren en dat zal op een behoorlijke manier gaan gebeuren. Als de raad besluit tot opheffing, zal het AB de komende maanden aan het gefaseerde liquidatieplan werken. Daarop kan men haar wensen en bedenkingen inbrengen. Zou de raad bereid zijn om € 9 mln. neer te leggen t.b.v. de EMCO bij de begroting?

Wethouder Jumelet deelt mee dat de aanbeveling in het raadsstuk zal worden aangepast vanwege de strijdigheid tussen de Wsw-hervorming en het GR-opheffingsbesluit. Los daarvan is de inzet uiteindelijk bedoeld t.b.v. het Wsw-bedrijf EMCO en in het bijzonder voor de onderkant van de arbeidsmarkt via het integrale arbeidsmarktbeleid. De fors oplopende tekorten vindt het College niet acceptabel, daarom is sneller ingrijpen gewenst.

CDA informeert wat na dat ingrijpen de garantie is dat het tekort een stuk lager zal zijn. Want de raad weet niets van het nieuwe organisatiemodel. Zo wordt een behoorlijke claim bij de huidige EMCO-directie neergelegd.

Wethouder Jumelet antwoordt dat in ieder geval niet meer op de huidige voet moet worden doorgegaan; hoe het wel moet zal uit de blauwdruk blijken. De Wsw-bijdrage, zoals het tekort eigenlijk moet heten, moet op een andere manier worden georganiseerd. In de GR zijn de drie gemeenten gelijkwaardige partners, terwijl Emmen met 81% van de Wsw'ers feitelijk grotere belangen heeft. B&W Emmen vinden dat men daarom te weinig kan sturen. Ondanks de goede GR-samenwerking belemmert dit een snelle aansturing. De raad is via het Collegevoorstel keurig geïnformeerd over de te nemen vervolgstappen en ook op 10 maart is ook de meest actuele informatie met de raad gedeeld.

VVD zegt dat het College de kans had in 2008 om informatie met de raad te delen, maar op het laatste moment wordt informatie toegevoegd en daar moet de raad dankbaar voor zijn? De essentie is niet dat de raad geen veranderingen in beleid of geen bijdrage aan de EMCO wenst, het verwijt is dat het College de raad geen duidelijkheid geeft over de toekomst van EMCO.

Wethouder Jumelet wijst erop dat de discussie door de commissie van 10 maart alleen over procedures ging. B&W willen over de inhoud praten.

Ook de **VVD** heeft bij de begrotingsvergadering een voorstel gedaan om in elk geval de bekostiging van de extra bijdrage anders te financieren, zodat de naam EMCO niet steeds negatief in het daglicht staat. B&W zijn duidelijk tekort geschoten in hun informatieverschaffing richting raad.

Wethouder Jumelet kan niet anders constateren dan dat het merendeel van de discussies alleen over procedures ging, tot grote teleurstelling van meerdere aanwezigen. Hij roept de raad nogmaals op het over de inhoud te hebben.

BGE vraagt of het GR-opheffingsbesluit incl. of excl. de bijlagen is, w.o. het memo waarin staat dat de zaken bij EMCO personeel, financieel, organisatorisch en administratief op orde moeten zijn bij een opheffing van de GR.

De heer Oosterhoff (Afdeling B&F) bevestigt dat dat laatste inderdaad in de toelichting staat. De managementletter van EMCO over 2008 was de beste tot nu toe en dus is de bestaande situatie volledig op orde en daarmee inzichtelijk. Daarom heeft het College besloten tot de volgorde van stappen opheffing en daarna liquidatie.

Wethouder Kuper heeft er geen moeite mee dat alle bijlagen bij het opheffingsbesluit horen.

BGE vindt het allemaal wel heel ingewikkeld worden. Wat kan men dan lezen in de managementrapportage over de vervolgstappen qua GR-opheffing?

Wethouder Kuper memoreert dat de raad binnen de GR haar verantwoordelijkheden heeft overgedragen aan AB en DB. Het AB stelt de begroting en jaarrekening vast en controleert het DB. Bij akkoord door het AB kan de raad haar wensen en bedenkingen aangeven. Aan de verantwoordelijkheden van AB en DB wordt niet getornd. Of de jaarrekening binnen de tolerantiegrenzen van de externe accountant is gebleven, kan desgewenst worden gecheckt bij de raadsleden die zitting hebben in het AB. Daar is de jaarrekening overigens binnengebleven en in de managementletter wordt de financiële situatie exact omschreven.

BGE kent de verantwoordelijk- en bevoegdheden ook, maar het gaat erom dat meerdere partijen aangegeven dat de toekomstige organisatie onduidelijk is. Als dat dan zo duidelijk is volgens de managementletter, waarom is er dan een Stuurgroep nodig?

CDA zegt dat de raad bij de behandeling van de jaarrekening en begroting wensen en bedenkingen kan inbrengen, maar volgens artikel 47 GR besluit de raad over opheffing van de GR. Dat is een groot verschil.

Tweede termijn

PvdA krijgt een onbestemd gevoel bij de ‘mannelijsputterij’ in de discussie. Het gaat alleen om (de inhoud van) EMCO en wat haar toekomst voor de medewerkers betekent. College en raad zijn het erover eens dat die v.w.b. loon en andere arbeidsvoorwaarden hoe dan ook gewaarborgd moet blijven. Komt er ingeval van opheffing van de GR een nieuwe inschaling e.d. voor de nieuw instromende EMCO-medewerkers of gaan die mee in de bestaande CAO? **PvdA** voelt geen behoefte nu al in te gaan op de toekomstige organisatiemodellen van 10 maart, die verwacht men ter bespreking terug in de blauwdruk. **PvdA** keurt in principe GR-opheffing goed, maar alleen als alle gevolgen hiervan duidelijk zijn voor de gemeente Emmen.

VVD geeft aan dat dat juist de essentie van de discussie is. Het is een goede zaak als de raad pas besluit wanneer zij alle consequenties kan overzien. Daarin verschilt de mening van PvdA toch niet van de rest van de raad?

PvdA zegt dat men in principe akkoord kan gaan met de opheffing, maar dat wordt pas definitief als alle gevolgen inzichtelijk zijn zodat de raad nog kan bijsturen.

VVD vindt dat dat niet mogelijk is als de raad het opheffingsbesluit al heeft genomen. Dat kan de raad haar gevoelens nog kenbaar maken richting AB-EMCO, maar heeft zij hier niets meer over te zeggen.

PvdA zegt dat het de raad vrijstaat om dan eventueel met een amendement te komen.

CDA benadrukt dat het onderwerp urgent is: het betreft een fors oplopende Wsw-bijdrage die een enorme druk geeft op de gemeentebegroting. Immers, de GR is ook in snel tempo tot stand gekomen a.g.v. de gemeentelijke herindeling met als resultaat paritaire partnership met ongelijke inbreng per partner. Het opheffingsbesluit ziet **CDA** als een principebesluit, maar de rol van de raad voor de periode erna blijft onduidelijk. **CDA** brengt nogmaals het model van overheidsdeelname via een N.V. onder de aandacht, die bij Area goed heeft gefunctioneerd.

VVD memoreert dat de procedure bij Area veel langer duurde (met o.a. een voorafgaand onderzoek) dan zoals hier het voorgestelde opheffingsbesluit. Bovendien waren de ins en outs bij Area vele malen duidelijker dan bij de EMCO.

Dit erkent het **CDA** maar er was toen een nieuwe, onvergelykbare situatie, want het betrof ook gemeenten die voorheen niet hadden samengewerkt via een GR.

Dat heeft de **VVD** juist onderstreept.

Misschien zijn bij de extra commissie BM&E dingen gezegd die beter niet hadden kunnen worden gezegd, maar de **VVD** wijst daarbij op de verantwoordelijken voor de regievoering in dezen. De actualisering van het gedateerde opheffingsbesluit had al veel eerder gemoeten; die duidelijkheid kwam er 10 maart maar moeizaam uit bij het College. De fractie is best in voor veranderingen in het huidige model, maar wil wel weten waar die toe leiden qua koppeling tussen GR-opheffing en de garantie dat de tekorten bij EMCO substantieel zullen teruglopen. De wethouder vraagt of de raad € 9 mln. beschikbaar wil stellen. De raad vond en vindt dat EMCO veel geld waard is. Hier gaat het erom hoe de zaken in de toekomst worden georganiseerd en hieraan moet een goed doordacht besluit ten grondslag liggen. Als B&W vóór de komende raadsvergadering duidelijk kunnen maken dat de financiën in control zijn, krijgt men de VVD aan hun kant. Vooralsnog is dat absoluut niet het geval.

BGE benadrukt het belang van EMCO en stelt met vreugde vast dat de hele raad dit deelt. Net als bij PvdA staat bij **BGE** het principe van een GR-opheffing niet ter discussie, maar eerst ligt een schone Collegetaak om met de gewenste duidelijkheid te komen. Een amendement met een herformulering van het opheffingsbesluit lijkt niet meteen het geëigende middel. Als er verantwoord een tekort van € 9 mln. ontstaat, dan is de raad bereid die bijdrage te geven.

SP wijst op de rol die het College in de oplopende tekorten speelt bij de aanbesteding van de Wwb-trajecten ad € 1,8 mln. die niet aan de EMCO worden gegund. De EMCO mag dan niet de goedkoopste zijn, maar is ook geen marktconform bedrijf. Daar is soepeler mee om te gaan.

ChristenUnie heeft de afgelopen jaren meermalen aangegeven het niet zo op te hebben met de GR. Ondanks de voorgenomen opheffing is de fractie teleurgesteld in de onduidelijke aanpak die volledig in strijd is met de achterliggende stukken (die op duidelijkheid wijzen bij zo'n besluit). Dat heeft niets met procedures, maar met inhoud te maken. **ChristenUnie** voelt een grote verantwoordelijkheid richting de SW-werknemers en bovendien brengt de GR een bepaalde verplichting met zich mee. Het is gevoelsmatig en verstandelijk geen goed idee dat de raad een besluit moet nemen en dat het AB dan zichzelf wel redt.

DOP memoreert dat men in januari 2008 al had aangegeven dat de begroting alleen met forse subsidiemeevallers werd gehaald en dat het bestuur niet moest afwachten totdat het misging bij EMCO. Niemand uit het bestuur was het met **DOP** eens met de bekende gevolgen. In april 2008 heeft DOP aangedrongen op het ontslag van de toenmalige directeur. Niemand uit het bestuur was het met **DOP** eens en een jaar later werd hij ontslagen. In december 2008 gaf **DOP** aan dat EM-

CO alle groenonderhoud zou moeten behouden, de gevolgen zijn ook bekend. Uiteindelijk is men het toch eens met **DOP**, maar niet op hetzelfde moment; kennelijk is dat het lot van een kleine fractie. Toen het al mis was gegaan is een interimdirecteur aangesteld, maar voor die zijn analyse kan geven weet Emmen al hoe het moet. Dat is zeer kwalijk. Zorg nou eerst dat zijn bevindingen in het conceptbesluit zijn verwerkt voordat e.e.a. aan de raad wordt voorgelegd.

PvdA vraagt of **DOP** het met het standpunt van de **PvdA** eens is.

DOP ontkent dit. Eerst zegt **PvdA** dat men de **GR** wil opheffen en dan wil weten hoe het zit. Alle andere partijen redeneren andersom en daar staat **DOP** achter.

PvdA zegt in principe achter opheffing te staan, maar die goedkeuring kan pas definitief worden wanneer de consequenties bekend zijn.

DOP concludeert dat **PvdA** het dan met **DOP** eens is.

De fractie van de **PvdA** benadrukt dat haar beide betogen in eerste en tweede termijn gelijk zijn.

VVD vraagt of **PvdA** het met **VVD** eens is.

PvdA ontkent dit, omdat **VVD** niet eerst wil instemmen, maar eerst de consequenties in kaart wil hebben.

VVD concludeert dat men feitelijk niet anders hierover denkt dan de **PvdA**.

Reactie College

Wethouder Kuper zegt dat het enige besluit dat de raad moet nemen, het principebesluit is om de **GR** op te heffen. Daarna gaat het **AB** met de nadere uitwerking aan de slag.

VVD maakt hier bezwaar tegen. In het voorgestelde besluit staat '*besluit*' en geen principebesluit.

Voorzitter Sulmann deelt mee dat dit correct is.

Wethouder Kuper moet dit nog kortsluiten met het College, maar is op zich bereid de definitie in het besluit aan te passen naar '*het voornemen tot een besluit*' en ook als zodanig in de raadsvergadering in te brengen. Het **AB** houdt uiteraard de raad op de hoogte van de uitwerking van dit principebesluit, temeer ook daar het **AB** voor het eerst in de geschiedenis een begroting van **EMCO** heeft afgewezen. Op dat moment had de raad ook haar bedenkingen kunnen aangeven. De **CAO** blijft van toepassing, ook in het nieuwe organisatiemodel. Bij de begroting 2007 zat een toelichting met vier organisatiemodellen t.a.v. de groenpoot van **EMCO**. Toen heeft het **AB** geen besluit genomen, omdat daarbij de gemeente nodig is. Uiteraard zal het College de suggestie van **CDA** inzake **Area** en andere **SW**-bedrijven meenemen bij de twee modellen waarin een **N.V.**-constructie mogelijk is en men zal het **AB** en de interimdirectie hierin betrekken. Tussentijds vindt regelmatige terugkoppeling plaats naar de raad.

Voorzitter Sulmann vraagt het College of de term '*besluit*' in de raadsvoordracht gehandhaafd blijft of dat die in '*voornemen*' wordt gewijzigd, waarmee ook de voordracht wijzigt.

De heer Oosterhoff zegt dat volgens de tekst van de **GR** '*de regeling kan worden opgeheven bij een daartoe strekkend besluit*'. Dus moet de raad een besluit nemen, maar zo is ook de rolverdeling. Hierna kan het **AB** aan de slag met het vervolg, w.o. het liquidatieplan. Maar om dit in gang te zetten is een formeel raadsbesluit nodig.

Voorzitter Sulmann concludeert dat de meerderheid van de raad eerst meer duidelijkheid wenst voordat men een besluit wil nemen. Dus zal 6A als B-stuk naar de raadsvergadering gaan.

Wethouder Evenhuis vraagt of een tijdschema in het besluit een raadsbesluit zou vergemakkelijken met alle tussenliggende vervolgstappen na het besluit tot **GR**-opheffing.

Voorzitter Sulmann wil het laten bij zijn conclusie en gaat over tot agendapunt 8C.

8. Onderwerpen ter bespreking

8C. Begroting 2009 EMCO Groep aangeboden bij brief van 20 december 2008 Brief College over begroting EMCO Groep aan de raad van 27 januari 2009

Eerste termijn

PvdA stelt vast dat de EMCO-begroting sluit met een tekort van € 8,5 mln., € 3,5 mln. hoger dan volgens het MJP werd verwacht. De SW mag wat kosten, maar al eerder gaf **PvdA** aan dat het de EMCO Groep allemaal maar lijkt te overkomen. Dat gebeurt nu weer: het inspelen op de veranderingen in de markt schiet wederom tekort, terwijl dit tot de reguliere bedrijfsvoering behoort. Hadden die ontwikkelingen eerder duidelijk kunnen zijn en was op dat moment bijsturing mogelijk? Ineens wordt EMCO geconfronteerd met achterstallig onderhoud ad 9 ton. Waarom wordt dit nu wel opgevoerd en eerder niet? **PvdA** begrijpt de extra kosten van het profielensysteem niet, terwijl dat tot doel heeft slagvaardigheid bij uitstroom te bevorderen. De terugloop in Wwb-trajecten vloeit voort uit een gemiste aanbesteding. M.n. de ambtelijke loonkosten, lagere doorbelasting overhead en lagere winstmarge beïnvloeden de begroting negatief. Kon de EMCO hier niet al eerder op inspelen? De begroting spreekt van onderlinge concurrentie op de lokale markt bij werkzaamheden en aanbesteding detacheringsplaatsen. Wordt hiermee op Buurtbeheer gedoeld? Zijn er in de toekomst mogelijkheden voor samenwerking? Heeft de directie voldoende handvatten om uitvoering te geven aan het ziekteverzuimbeleid, dat nog niet op orde is? Wordt hier adequaat op ingesprongen? Waarom zijn de kosten t.o.v. de realisatie over 2007 met bijna € 2 mln. gestegen? Volgens de media wordt gekort op het ambtelijk personeel; is dit al een eerste stap? Ligt er een actieplan als de aanbesteding niet aan de groenpoot van EMCO wordt gegund? Ligt de uitzetting van de aanbesteding op koers? **PvdA** heeft hoge verwachtingen van het resultaat van de versterkingen in diverse indirecte functies. Wanneer komt het College met zijn eerste acties om de werkmogelijkheden voor de doelgroep te vergroten? **PvdA** onderschrijft de maatregelen die het College wil nemen bij zijn afkeuring van de begroting en verwacht dat deze op korte termijn ingaan. Raakt EMCO in de problemen bij de bevoorschotting? In de jaarrekening over 2007 als ook in de laatste kwartaalrapportage over 2008 komt een voorziening dubieuze debiteuren voor. Is voldoende aandacht voor debiteurenbewaking?

CDA memoreert dat volgens art. 38 GR het DB de begroting + toelichting naar het AB en de raad stuurt, waarna het DB de opmerkingen van de raad naar het AB stuurt. Pas hierna stelt het AB de begroting vast volgens art. 39. Op 17 december is de begroting vastgesteld, op 29 december krijgen raad en College de begroting. Op 5 december reageert het College op de op dat moment bij de raad onbekende begroting, die zij onaanvaardbaar vindt vanwege het tekort van ca. € 9 mln.. Een van de acties is de instelling van een Stuurgroep onder het motto dat het 'menens' is. Op 27 januari schrijven B&W dat men ook met de vastgestelde begroting niet akkoord gaat. Het AB moet vóór 15 april met een begrotingswijziging komen die tendeert naar de raming 2007-2011. Pas daarna kan de raad haar gevoelens doen blijken. Waarom heeft de raad hier niet eerder de gelegenheid daartoe gekregen? Waarom heeft het AB een begroting vastgesteld waarvan het wist dat die onaanvaardbaar was en waarover de raad haar mening niet kon geven? Wat als de gewijzigde begroting van 15 april niet voldoet aan de uitgangspunten? Wanneer het planning- en controlsysteem van EMCO op orde was geweest, had de raad deze bij de algemene beschouwingen kunnen behandelen. Zoals het er nu uitziet moet EMCO haar begrotingstekort bijlenen bij BNG.

VVD sluit zich in principe naadloos aan bij CDA. In de begeleidende brief schrijft het AB dat zijn aanvullende opdrachten nog niet in de begroting, maar wel in de volgende jaarrekening en meerjarenperspectief is te verwerken. Dit optimisme begrijpt de VVD niet.

BGE wil de begroting pas bespreken nadat de wijzigingen hierin zijn aangebracht.

SP vindt het opvallend dat EMCO te afhankelijk is geweest van grote klanten die wegvallen en dat de onderhoudspost is doorgeschoven naar de toekomst.

ChristenUnie constateert dat in de begroting de nodige zaken naar de toekomst zijn geschoven en waarvan de fractie al bij de kwartaalrapportages al het vermoeden had dat er meer aan de hand was. Er vallen grote opdrachtgevers weg, maar **ChristenUnie** verbaast zich erover dat sommige zaken nu ineens wél mogelijk zijn terwijl het financiële resultaat toch al veel langer onder druk staat en de drie Colleges al jarenlang de directie hebben gemaand tot een betere begroting. Net als de VVD neemt **ChristenUnie** geen genoegen met de toelichting door het AB.

DOP noemt punt 3 in het begeleidend schrijven: er is extra ingezet op detacheringen in 2007 en 2008 zonder dat dit tot extra marge leidt. Waarom was dit niet eerder bevestigd in de begroting en komt dit pas in de begroting 2009 voor? **DOP** begrijpt helemaal niets van deze extra verliespost van 7 ton; waarom zijn deze kosten dan überhaupt gemaakt als dit verlies was verwacht? Bij de kadernotitie n.a.v. Wsw-hervorming wordt ingezet op ontwikkeling en maximale inzet op door- en uitstroom. Uit de begroting blijkt dat dit de afgelopen jaren niet gelukt is. B&W willen dus blijven gaan voor een koers waarbij uit andere stukken blijkt dat die verliesgevend is, terwijl de analyse van de heer Mug nog niet eens bekend is. Is de politiek in Emmen eigenlijk niet bezig zichzelf totaal belachelijk te maken? **DOP** wil de begroting eigenlijk verder niet meer bespreken. Er wordt alleen maar gepraat zonder dat dit tot effectieve daden leidt. Het bestuur heeft goed gehandeld door afscheid te nemen van de directeur en een interim aan te stellen. **DOP** heeft er vertrouwen in dat de analyse van laatstgenoemde zal bijdragen aan de oplossing van de problemen bij EMCO. Pas hierna zou de gewijzigde begroting moeten komen.

Reactie College

Wethouder Jumelet memoreert dat B&W in november ter ore kwam dat de begroting er anders uit kwam te zien en is de Stuurgroep ingesteld. Eén-op-één met het College heeft ook de raad de begroting ontvangen. B&W hadden hierop aangedrongen omdat men details wilde weten. De drie Colleges accepteerden de begroting niet. 5 december heeft het College de urgentie laten zien door de raad op de hoogte te brengen van de onderzoeksopdracht aan de interimdirecteur en de vervolgacties. Volledige aanpassing van de gewijzigde begroting aan het MJP zou te ver gaan; de gewijzigde begroting per 15 april is te zien als een eerste wijziging, waarbij vooral wordt ingestoken op de quick winst vanuit interimdirectie en bestuur. Mocht de wijziging in de bevoorschotting leiden tot liquiditeitsproblemen bij EMCO, dan mogen wat het College betreft de medewerkers hier niet de gevolgen van ondervinden. Inhoudelijk willen **wethouder Jumelet** niet op de begroting ingaan, ook gelet op de verschillende functies die hij heeft: Collegelid en AB-voorzitter. Het AB gaat over de bedrijfsvoering, terwijl de gestelde vragen allemaal al in de AB-vergaderingen aan de orde zijn geweest. Duidelijk moet zijn dat het College de ingediende EMCO-begroting niet accepteert en dat de interimdirecteur een grondige analyse aan het maken is.

Tweede termijn

CDA geeft aan dat als de begroting al in eerder stadium aan de raad was voorgelegd, zij de afkeuring van het College van de begroting van harte had ondersteund. Niet eerder dan 15 april kan de raad haar mening geven en dan hoopt **CDA** op een wezenlijk andere begroting, want de bestaande versie is onacceptabel voor de fractie.

DOP sluit zich hierbij aan, maar wil de serieuze vragen over het begeleidend schrijven op 15 april wel beantwoord zien.

Reactie College

Wethouder Jumelet is hiertoe bereid, maar wil dat vragen over de bedrijfsvoering in het AB worden gesteld en niet worden overgedaan in de raadsvergadering. Hij vindt zijn eigen rol ook lastig, daarom moet de rolverdeling tussen alle betrokken partijen zuiver blijven.

Voorzitter Sulmann concludeert dat de begroting na de wijzigingen van medio april weer aan de orde zal komen.

7. Bespreken A-stukken

7A. Grondexploitatie t.b.v. project 'Klazienaveen Noordwest' te Klazienaveen + bijlage RIS.3487 (A5)

PvdA memoreert dat de kaveluitgifte voor de particuliere woningbouw voor 2012 staat gepland. Wat is er nog in voorraad en is dit naar voren te halen? Dat geldt ook voor de overige kavels waarvan de uitgifte binnenkort plaatsvindt.

Wethouder Evenhuis wijst op de in het stuk genoemde aantallen en planning. Voor het restant moet worden overlegd met particulieren en huurorganisaties. Ook bij een ander project, in het centrum van Klazienaveen, wordt van koop- naar huurwoningen gegaan.

Voorzitter Sulmann concludeert dat 7A als A-stuk naar de raadsvergadering gaat.

7B. Aanleg De Zwet en brug over Runde in het Rundedal (A6)

DOP vraagt zich bij de investering af of de verkeersbewegingen op de bruglocatie nog wel zo intensief zijn. Of is het om de Stidug-subsidie binnen te halen?

Volgens **BGE** staat op de onlangs ontvangen projectenlijst al dat het besluit is genomen. Dus hoeft dit punt eigenlijk niet meer behandeld te worden.

CDA is zeer verheugd met de aanleg van de brug en vindt deze een goede zaak.

VVD gaat op zich akkoord, maar vraagt welke bedragen ermee gemoeid gaan om de Stidug-subsidie veilig te stellen. Zo niet, wat moet dan worden terugbetaald? Wordt de brug puur voor de subsidie aangelegd?

PvdA is ook op zich akkoord maar vraagt aandacht ervoor dat de Runde bij de aanleg van de brug begaanbaar blijft voor kanoërs en wandelaars.

Wethouder Kuper legt uit dat in 2008 is overlegd met het ministerie over al dan niet terugbetaling als Emmen niet meer zou investeren in het Rundedal, dit gezien de 80%-regel in de subsidievoorwaarden. De gemeente zat op ca. 77% van de subsidiabele kosten, uiteindelijk hebben de ministeriële ambtenaren gezien de uitzonderlijke situatie in Emmen hun minister aanbevolen de regel soepel te hanteren. Bij de opzet van het Masterplan is besloten even geen investeringen te doen, al was de brugaanleg al in 2007 aanbesteed. Haluco is bezig met het bouwen van een GFT-overslagstation voor Emmen en andere gebieden, dat in het verlengde ligt van de weg naar het tuinbouwgebied in Klazienaveen en de A37. Ook komen B&W met de brug tegemoet aan de klachten van de inwoners van Bargercompascuum over het zware vrachtverkeer dat daar de weg kapot rijdt. Als bijkomend voordeel wordt de Stidug-subsidie (aandeel 87% subsidiabele kosten) veilig gesteld. Bovendien past de brugaanleg in de Versnellingsagenda. Omdat fase 2 en 3 van het Rundedal niet per 2010 worden aangelegd, loopt de gemeente het overige subsidiedeel mis.

VVD vraagt of dat geld (ca. € 2-2,5 mln. subsidie) al is uitgegeven bij de grondexploitatie van het Rundedal.

Wethouder Kuper antwoordt dat die subsidie niet langer wordt meegenomen in de grondexploitatie, waardoor het renteverlies 8 ton bedraagt plus het extra renteverlies over de misgelopen subsidie.

VVD vraagt dit voor de raad nog eens inzichtelijk te maken.

Wethouder Kuper verwacht dat de eindrapportage van het Rekenkameronderzoek rond de zomer afkomt. Als daar de vraag van de VVD niet voldoende beantwoord wordt, zal het College dit aanvullen. Het is de bedoeling de Ronde begaanbaar te laten blijven voor toeristen. Hierover vindt overleg plaats met het Waterschap.

Voorzitter Sulmann concludeert dat ook 7B als A-stuk naar de raadsvergadering gaat.

8. Onderwerpen ter bespreking

8A. Brief College van 22 januari 2009: gevolgen kredietcrisis

Inleiding

Wethouder Evenhuis zet uiteen dat de stuur- en ambtelijke werkgroepen alert blijven op diverse overheidsbijdragen. Binnenkort komt een Collegevoorstel met extra middelen a.g.v. toenemende vraag naar schuldhulp. De Wwb loopt straks op i.t.t. de verwachtingen, ook deze effecten zal men regelmatig rapporteren aan de raad. Diverse voorstellen van werkgroep B zijn aangeboden aan het ministerie. Op de eerste projectenlijst stond ook al De Zwet vermeld, want daartoe had het College besloten; uiteraard ligt het eindoordeel bij de raad die over de kredietverleningen gaat. Voor de tweede lijst is deels ook al een dekking, aangevuld met cofinanciering door Rijk of provincie en andere fondsen. Er volgt nog een top 20-projecten, die versneld uitgevoerd moeten worden. Dit aantal kan a.d.h.v. de ontwikkelingen nog variëren. Het geheel is een groeimodel; er wordt continu gezocht naar nieuwe mogelijkheden. Door minder vraag kunnen er in de (de)reguleringsfeer zaken worden versneld. Het Mobiliteitscentrum loopt landelijk voorop. De stand bij het aan werk helpen van het oud-personeel van Diolen stijgt van 60 naar 63%; vooral in relatie tot de olie-industrie worden nieuwe vacatures ontwikkeld. Voor 20-25 mensen wordt omscholing geregeld.

Eerste termijn

PvdA uit haar waardering voor de snelle en uitgebreide reactie op de motie. De fractie mist welstand als een van de onderdelen die vrijgesteld kan zijn van regelgeving. Dit als tip richting College. Wellicht kan de bevolking sneller en intensiever worden betrokken dan via sport- en spelvoorzieningen; kan het ambtelijke apparaat hiernaar kijken? Is ook naar herstelwerk gekeken? De vaarrouwe stukt vanwege de wijziging van bestemmingsplannen. Het geld ligt er. Kan dit met voorrang worden opgepakt? De ene bedrijfstak ondervindt qua werkgelegenheid meer hinder van de crisis dan de andere. **PvdA** raadt dus aan de link richting UWV/CWI te maken om ontslagen werknemers snel weer te kunnen inzetten. Kredietfaciliteiten vormen blijkbaar de ontbrekende schakel. Dit kan worden opgelost door banken aan het werk te zetten, maar laat de gemeente proberen om dit jaar geen onderuitputting te krijgen van de aanbestedingen, al is dat boekhoudkundig minder aantrekkelijk. Zo kan het geld helemaal worden besteed. Ook hoort **PvdA** regelmatig van ondernemers dat het betalingsgedrag van de gemeente voor verbetering vatbaar is. Soms worden nota's pas na drie maanden voldaan waar 30 dagen gebruikelijk is.

CDA dankt het College voor zijn voortvarende reactie. Is er contact geweest met zorginstellingen over de mogelijkheden om de kredietcrisis te bestrijden?

VVD vindt de brief een mooie eerste aanzet, maar wil meegeven dat de gemeentefinanciën goed in de gaten worden gehouden, vooral op tegenvallers. **VVD** wil graag z.v.m. zaken naar voren trekken, maar met behoud van zorgvuldigheid anders worden andere partijen misschien beschadigd. Emmen is juist ook heel sterk in de kleine bedrijvigheid, naast de top 20 zou de gemeente ook daar nog wat meer bepaalde (procedure)belemmeringen moeten wegnemen.

BGE kan zich aansluiten bij de gestelde vragen en opmerkingen. Ook **BGE** is blij met de voortvarende aanpak en hoopt dat de maatregelen het gewenste effect sorteren.

SP vindt de actieve crisisaanpak en de instelling van de werkgroepen goede zaken. Wordt de financieringsproblematiek bij bedrijven goed gevolgd, bijv. via een meldpunt o.i.d.? Versnelling van procedures en het naar voren halen van gemeentelijke investeringen zijn ook goede zaken; de bouwactiviteiten blijven zo niet stilliggen en dit stimuleert de werkgelegenheid.

ChristenUnie dankt als mede-indiener van de motie B&W voor hun snelle reactie. Ook **ChristenUnie** beveelt net als de VVD aan de eigen liquiditeitspositie goed te monitoren. Het noemen van de tuinbouwstimuleringsregeling in de motie was een suggestie om startende ondernemers op al dan niet vergelijkbare wijze te helpen, het ging niet er zozeer om de tuindersregeling te evalueren. Sport- en spelvoorzieningen zijn erg belangrijk, zij kunnen anders worden ingezet zonder het overleg geweld aan te doen. Door aan de voorkant duidelijkheid te betrachten en de burgers mee te laten denken kan nooit misverstand ontstaan over zaken als ontwerpen e.d.

DOP is blij verrast met de snelle uitvoering van de motie. Ook **DOP** wijst op de eigenvermogenspositie van de gemeente, mede ook gezien het feit dat de uitzonderlijke situatie gevolgen kan hebben voor de Rijksbijdrage aan de gemeenten. Men verzoekt B&W hiermee rekening te houden. Welstand is samen met de welzijnssector (bibliotheek) een belangrijk aandachtspunt bij de crisisaanpak, net als wegenonderhoud. Misschien kunnen voor laatstgenoemde meer definitieve middelen worden aangewend dan nu het geval is.

Reactie College

Wethouder Evenhuis zal de tips inzake welstand en regelgeving meegeven aan de werkgroepen, al gaat het bij laatste ook om de onderlinge afstemming van werkprocessen en de hiertoe benodigde extra personeelsinzet: dit vraagt om een cultuurverandering. De overlegpartners zijn niet verantwoordelijk voor de vertraging bij de sport- en spelvoorzieningen, daarom staan zij ook niet genoemd in het stuk. Er komt nog een onderhoudsprogramma voor deze voorzieningen, evenals voor onderwijshuisvesting en centrumaccommodaties in dorpen. Soms is het vreemd dat de gemeente om extra garanties wordt gevraagd terwijl zowel staatssteun als externe financiering in projecten zitten. Dit is richting SNN en het ministerie van Financiën ook zo aangegeven. Er wordt nagedacht over een aan de tuindersregeling vergelijkbare regeling voor starters. Een microkredietfaciliteit voor kleine ondernemers i.h.k.v. wijkconomieontwikkeling is geregeld en het College gaat binnenkort met het ministerie om tafel om een pilot te starten in Emmen.

ChristenUnie denkt dat de gemeente met een kleinschalige regeling het heel veel starters veel gemakkelijker kunnen maken. Het blijft belangrijk druk te zetten op SNN en ministerie.

Wethouder Evenhuis voegt hieraan toe dat het wel gefaciliteerd moet worden; men komt niet vanzelf op het College af. Ook een communicatiemedewerkster maakt deel uit van de Stuurgroep om via specifieke kanalen de doelgroepen te bereiken over de crisisplannen. Een meldpunt gaat niet door omdat dit te veel verwachtingen schept; bovendien zijn die er al voldoende: Bedrijvenloket, KvK, VNO/NCW en MKB Noord.

SP informeert of men hier voldoende gebruik van maakt.

Wethouder Evenhuis bevestigt dat dit al in meer dan voldoende mate gebeurt.

Wethouder Kuper meldt dat wekelijks aan het College wordt gerapporteerd. Bij concrete suggesties nemen B&W contact op met onderwijs, zorg etc. De MKB-aanbestedingsregels (enkel-

meervoudig en onderhands) worden aanmerkelijk opgerekt (B&W-voorstel volgt binnenkort), waarbij extra integriteitsregels zijn afgesproken met de inkoopafdeling. Bij vergunningsaanvragen binnen de geldende bestemmingsplannen wil het College de doorlooptijd meer dan halveren. Vóór 1 juli willen B&W de bestemmingsprocedure bij de provincie hebben geregeld voor de vaarverbinding naar Ter Apel, zodat de versnelde aanleg geen vertraging oploopt. Uiteraard zullen B&W aandacht hebben voor de liquiditeitspositie, al wil **wethouder Kuper** ook creatief blijven kijken naar welke rek hierin zit. Het College wil nog met woningcorporaties om tafel om de handen ineen te slaan bij kredietfaciliteiten door bijv. woningen te gaan verhuren i.p.v. verkopen. Het betalingsgedrag van de gemeente kan beter, hier zal extra aandacht voor zijn. De optietermijnen voor particuliere en bedrijfskavels worden opgerekt en de rentepercentages worden verlaagd van 6% naar 3% zodat men geen dubbele woonlasten heeft.

Tweede termijn

DOP vraagt de opheffing van de toeristenbelasting mee te nemen in dit traject.

VVD memoreert dat een aantal bedrijven een aanvraag tot bouwvergunning heeft ingediend voor locaties buiten de nu geldende bouwblokken. Kunnen de effectieve bouwblokken zo ingetekend worden dat ze binnen hun bouwblok zijn te situeren? Zo kan alvast medewerking worden verleend aan bedrijven die daar willen bouwen, anders moet het geheel de hele provinciale procedure door en vertraagt het met een jaar.

Reactie College

Wethouder Kuper zegt niet in te kunnen gaan op de suggestie van DOP. Die van VVD wordt meegenomen.

8B. Brief College van 14 januari 2009: voorgenomen verkoop aandelen Essent
Brief College van 18 februari 2009: informatie procedure besluitvorming uitvoering toekomststrategie Essent

Eerste termijn

PvdA begrijpt dat B&W in de aprilraad nog een voorstel voorleggen over de aandelenverkoop. GroenLinks wil dan een motie indienen in maart. **PvdA** verzoekt die motie niet in te dienen, maar te wachten op de behandeling van het aprilvoorstel. In de Collegebrief wordt niets gemeld over het principebesluit van de aandeelhouders van juni 2008. Had dit toen ook niet met de raad moeten worden afgestemd? De grondstoffenschaarste was toen nog een issue vanwege de hoge olieprijs. Wellicht werpt de huidige situatie een heel ander licht op de zaak. Omdat duurzame energie belangrijk is, denkt PvdA dat Essent het beste publiek bestuurd zou moeten worden. De totale verkoopopbrengst komt neer op € 83,7 mln.; de eerste tranche levert € 63 mln. op en dat is onvoldoende om weg te zetten tegen 4,7% rente ter afdekking van het dividendverlies. Welke geldelijk belang heeft de gemeente dan bij de deal? Ook wijst **PvdA** op het publieke belang van dergelijke voorzieningen; niet elke privatisering draagt bij aan een betere dienstverlening. De uiteindelijke prijs die aan Essent betaald moet worden blijft onduidelijk. Dit a.g.v. onzekerheden m.b.t. de al dan niet verkoop van Borssele, de risico's die Essent zelf moet afdekken en Essent Milieu. **PvdA** wil graag in april meer duidelijkheid hierover en wil graag de uitkomsten weten van de lopende Statenonderzoeken hiernaar.

CDA geeft haar definitieve oordeel als het Collegevoorstel er ligt. De brief suggereert een keuzevrijheid van de raad bij de aandelenverkoop. Kunnen B&W de gevolgen van een tegenstem in beeld brengen?

VVD sluit zich aan bij de opmerkingen van PvdA. Hoe realistisch is de € 9,3 mld., want dat is niet het bedrag dat de aandeelhouders in handen krijgen, terwijl dat wel als aanname wordt meegenomen. Graag meerdere scenario's met hun gevolgen voor de gemeentefinanciën. Hoe zit het met de leveringszekerheid als Essent in buitenlandse handen valt? Want die is als pressiemiddel te gebruiken. Wat zijn andere partijen van plan? Over Enexis is nog veel onduidelijk; hierbij geldt hetzelfde argument van evt. buitenlandse overname.

Voor **BGE** staat hoe dan ook één ding vast: de Essent-aandelen moeten niet worden verkocht. Het gaat om het publieke belang van energielevering en dus moet Essent in overheidshanden blijven.

SP vindt de energielevering een te belangrijke primaire voorziening. Deze moet dus van de fractie in overheidshanden blijven om de leveringszekerheid en betaalbaarheid het beste te waarborgen. Op korte termijn levert het geld op, op lange termijn kost het meer. In dit licht ook de opmerkelijke verandering in mening bij de Brabantse Staten die met nader onderzoek bezig zijn. **SP** roept het College op niet te bezwijken voor de verleiding van het geld bij de aandelenverkoop.

ChristenUnie staat volledig achter het PvdA-betoog. De grondstoffeninkoop moet in een heel ander licht worden gezien dan medio 2008; dit argument is dus niet valide. Bovendien is het een drogreden om te veronderstellen dat een groeiende organisatie goedkoper wordt. In deze tijden komt eerder een tegenbeweging op gang onder het motto 'klein is fijn'. De conflicterende belangen tussen publiek aandeelhouderschap en energiemaatschappijen zijn zelf gecreëerd: je kunt dus nu ook gewoon halt houden. Het financiële plaatje is te optimistisch (rentestand, opbrengst valt lager uit e.d.). RWE is voor **ChristenUnie** helemaal niet de ideale partner: ze laten in Duitsland gebieden achter als woestijnen. Het is tot slot gebleken dat geprivatiseerde bedrijven jarenlang bijzonder slecht functioneren. De cruciale nutsvoorzieningen moeten al met al (in)direct in publieke handen blijven vanwege de leveringszekerheid.

DOP bevestigt de opmerking van ChristenUnie: er worden hele dorpen opgekocht, gebieden worden woestijnachtig achtergelaten en veel verontreinigend bruinkool verbruikt. **DOP** is marktgericht op veel punten, maar niet op openbare energielevering. De overheid heeft nu heel veel kapitaal in handen, het is maar af te wachten hoeveel men ervoor terugkrijgt bij de verkoop.

Reactie College

Wethouder Kuper zegt dat de PvdA een punt heeft dat de raad al ten tijde van het principebesluit van de aandeelhouders geïnformeerd had moeten zijn; dat is niet met opzet gebeurd. Aan de andere kant is de aandelenverkoop een Collegebevoegdheid, al zullen B&W e.e.a. nog goed overwegen als blijkt dat de meerderheid van de raad tegen is. De rekenexercitie in de brief is o.b.v. de in medio 2008 bekende informatie. Het Collegevoorstel wordt een compleet geactualiseerd overzicht incl. de risicoafspraken van Essent t.a.v. Amerikaanse partners en fiscale tegenvallers. Essent Milieu en Borssele zitten niet in de deal – want wettelijk moet een atoombedrijf in publieke handen blijven – maar voor laatstgenoemde wordt nog een constructie bedacht. Volgens planning beslist de minister in april over de splitsing van Essent, die in Nederland veel verder wordt doorgevoerd dan in de rest van Europa waar dat alleen voor het hoogspanningsnet gebeurt. Enexis wordt na de splitsing achtergelaten met de solvabiliteitseis van 40%. Het (gezonde) netwerkbedrijf blijft in handen van gemeenten en provincies. Aan de aandeelhouders wordt gevraagd een bruglening van € 2,2 mld. te verstrekken uit Essent-gelden die worden doorgeleend aan het netwerkbedrijf. Na de splitsing vloeit de € 2,2 mld. naar de gemeenten en waterschappen. Het College verzekert de raad dat de gemeente beter wordt van de deal. Zolang minder dan 5% van de aandeelhouders hiertegen is, kan RWE ze verplichten hun aandelenbezit te verkopen. Zolang minder dan 20% tegen is, gaat de deal ook gewoon door met een kortingsvergoeding aan RWE maar blijven de aandelenhouders met hun aandelen zitten. Over de gevolgen hiervan heeft het College een brief gestuurd naar Essent; het antwoord zit t.z.t. ook bij het Collegevoorstel. Inzicht

in het Statenonderzoek wordt geboden. Inzage in de geheime stukken kan alsnog op het gemeentehuis plaatsvinden. Borger-Odoorn heeft een tijd geleden haar aandelen al verkocht; volgens de treasurywetgeving kan zij dan geen aandelen meer kopen van het productiebedrijf. De raad kan met inbegrip hiervan haar wensen en bedenkingen inbrengen.

DOP vraagt naar het percentage waarbij de deal niet doorgaat.

Wethouder Kuper antwoordt dat dat gebeurt onder de 80%. Als Essent op termijn de aandelen aan een andere partij wil verkopen, heeft Essent een probleem.

Tweede termijn

PvdA gaat ervan uit dat het College de opmerkingen van de raad meeneemt in zijn overleg van 17 maart en zijn lot niet verbindt aan welk besluitvormingsproces dan ook. In de brief staat '*aan de raad ter besluitvorming voorleggen*', wat verder gaat dan 'het inbrengen van haar wensen en bedenkingen' zoals de wethouder het formuleert. De fractie gaat ervan uit dat de raad eerst de keuze krijgt al dan niet in te gaan op het bod van RWE en dat pas daarna wordt besloten over al dan niet verkoop. Als er 85% van de Essent-aandelen zijn verkocht zou de gemeente niet verstandig bezig zijn om zich uit principeoverwegingen aan haar bezit vast te klampen.

Reactie College

Wethouder Kuper neemt deze laatste opmerking mee. Op de eerstvolgende aandeelhoudersvergadering 16 april wordt de eerste sondering gedaan. Op 12 mei gaat de kogel door de kerk v.w.b. de voorgenomen verkoop.

PvdA vindt deze gescheiden data van belang, want de fractie proeft al enige positionering in deze vergadering.

Daarom ziet **wethouder Kuper** met belangstelling uit naar de lopende onderzoeken.

9. Vaststellen verslag vergadering

9A. Raadscommissie Bestuur, Middelen & Economie van 12 februari 2009

ChristenUnie ziet graag in haar bijdrage op p. 8 de zinsnede "... *maar afgaand (...) de totale begroting.*" gewijzigd in "... *maar afgaand op het feit dat gemiddeld drie rechtmatigheidselementen in het jaarlijkse accountantsrapport worden geconstateerd, is 0,33% van de totale begroting...*". Verder ziet de fractie graag haar bijdrage op p. 9 de zinsnede "... *een model dat tegen de VNG-modelverordening ingaat.*" gewijzigd in "*een model dat afwijkt van hetgeen de VNG-modelverordening voorschrijft.*"

Voorzitter Sulmann concludeert dat het verslag met deze correcties wordt vastgesteld onder dankzegging aan de notulist.

10. Actuele mededelingen vanuit college/presidium

Wethouder Evenhuis deelt mee dat hij samen met wethouder Kuper op 13 maart gaat voorlezen in het Drents op een basisschool in Zwartemeer.

11. Ingekomen stukken vanuit het college:

Geen opmerkingen.

12. Overige ingekomen stukken

VVD overweegt stuk 12E te agenderen, maar wil dit in de fractie spreken. Zo ja, dan komt men tijdig met een motivatie.

13. Sluiting

Voorzitter Sulmann sluit de vergadering om 22.55 uur onder dankzegging.